

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІГІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

С.М. Шкарлет

« ____ » _____ 2016 р.

ПРОГРАМА

фахового випробування вступників за ступенем вищої освіти «магістр» за спеціальністю 081 «Право» на базі освітнього ступеню «бакалавр»

Затверджено

на засіданні Вченої ради ЧНТУ

Протокол № _____

від „_____” _____ 2016 року

Голова Вченої ради ЧНТУ

_____ Шкарлет С.М.

Вчений секретар Вченої ради ЧНТУ

_____ Олійченко М.І.

Чернігів 2016

ЗМІСТ

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	3
II. ПЕРЕЛІК РОЗДІЛІВ І ТЕМ.....	4
2.1. Перелік питань з дисципліни „Теорія держави і права”	4
2.2. Перелік питань з дисципліни „Конституційне право України”	5
2.3. Перелік питань з дисципліни „Адміністративне право”	5
2.4. Перелік питань з дисципліни „Фінансове право”	5
2.5. Перелік питань з дисципліни „Аграрне право”	6
2.6. Перелік питань з дисципліни „Земельне право”	6
2.7. Перелік питань з дисципліни „Екологічне право”	7
2.8. Перелік питань з дисципліни «Цивільне право»	7
2.9. Перелік питань з дисципліни «Цивільне процесуальне право»	8
2.10. Перелік питань з дисципліни „Господарське право”	9
2.11. Перелік питань з дисципліни „Господарське процесуальне право”	10
2.12. Перелік питань з дисципліни „Виконавче провадження”	11
2.13. Перелік питань з дисципліни „Нотаріат”	11
2.14. Перелік питань з дисципліни „Сімейне право”	12
2.15. Перелік питань з дисципліни „Право соціального забезпечення”	12
2.16. Перелік питань з дисципліни „Трудове право”	13
2.17. Перелік питань з дисципліни „Кримінальне право”	13
2.18. Перелік питань з дисципліни „Кримінальне процесуальне право”	14
2.19. Перелік питань з дисципліни „Адвокатура”	14
2.20. Перелік питань з дисципліни „Криміналістика”	14
III. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ АБИТУРІЄНТІВ.....	13
IV СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ЗА ДИСЦИПЛІНАМИ...	17

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Відповідно до Умов прийому на навчання до вищих навчальних закладів України в 2016 році, а також Правил прийому до Чернігівського національного технологічного університету у 2016 році, для вступників на продовження навчання за спеціальністю 081 «Право» на базі раніше здобутого освітнього ступеня бакалавра, проводяться фахові вступні випробування.

Мета конкурсних випробувань – створення рівних можливостей для вступу на навчання за спеціальністю 081 «Право» (ступінь вищої освіти спеціаліста) випускників освітнього ступеня бакалавра на основі перевірки теоретичних знань у галузі права та навичок їх застосування на практиці.

Програма складається з 5 розділів та інтегрує зміст програм навчальних дисциплін з різних галузей права.

У ході конкурсних вступних випробувань абітурієнти повинні продемонструвати **вміння**:

- аналізувати, тлумачити та застосовувати законодавство України з різних галузей права;
- давати кваліфіковану консультацію з питань реалізації громадянами своїх прав і свобод;
- давати оцінку юридичним фактам, вибирати різноманітні правові моделі поведінки суб`єктів, що найбільш повно відповідають їх інтересам;
- аналізувати та тлумачити юридичні норми;
- самостійно систематизувати й застосовувати знання у сфері адміністративного, конституційного, земельного, аграрного, фінансового, цивільного, господарського, кримінального права та процесу, тощо.

Програма фахових випробувань складається з пояснювальної записки, переліку питань з навчальних дисциплін, критеріїв оцінки знань абітурієнтів та списку використаної літератури з дисциплін.

II. ПЕРЕЛІК РОЗДІЛІВ І ТЕМ

2.1. Перелік питань з дисципліни «Теорія держави і права»

Визначення держави. Основні ознаки держави. Поняття форми держави та її складові елементи. Форма державного правління: поняття та види. Загальна характеристика монархій та республік. Поняття державного устрою та його види. Унітарна держава, її характеристика. Федерація, її основні ознаки та види. Поняття конфедерації, її основні ознаки. Державно-політичний режим. Поняття та види. Фактори, які впливають на різновиди державно-політичних режимів. Характеристика демократичного та авторитарних режимів. Поняття механізму держави, його структура. Співвідношення понять «механізм держави» та «державний апарат». Поняття та структура державного апарату. Поняття та ознаки органу держави. Орган держави та інші державні організації. Класифікація державних органів. Загальна характеристика трьох гілок влади: законодавчої, виконавчої та судової. Поняття та ознаки правової держави. Принципи правової держави. Поняття соціальних норм, їх сутність та ознаки. Класифікація соціальних норм в залежності від різних критеріїв. Співвідношення форм права та джерел права. Нормативно-правовий акт – основне джерело права в романо-германській правовій системі, основне та найважливіше джерело сучасного права вітчизняної правової системи. Відмінність його від актів застосування норм права та актів тлумачення. Дія нормативно-правових актів в часі, в просторі та за колом осіб. Структура системи права. Предмет та метод правового регулювання як критерії поділу системи права на галузі. Співвідношення системи права, правової системи та системи законодавства. Поняття і завдання систематизації нормативно-правових актів. Склад правовідносин: суб'єкти, об'єкт та зміст. Поняття та класифікація юридичних фактів як підстави виникнення, зміни та припинення правовідносин. Поняття та основні ознаки юридичної відповідальності. Підстави юридичної відповідальності. Поняття реалізації норм права. Основні форми реалізації правових норм. Застосування норм права та його місце в процесі їх реалізації. Стадії застосування норм права. Застосування права в умовах прогалін. Аналогія закону та аналогія права. Акти застосування норм права: поняття, особливості, види. Поняття та необхідність тлумачення норм права. Способи (прийоми) тлумачення норм права. Види тлумачення за суб'єктами. Загальна характеристика правових систем сучасності (романо-германська, англо-саксонська та мусульманська правові системи).

2.2. Перелік питань з дисципліни «Конституційне право України»

Поняття та юридичні властивості конституції. Порядок внесення змін до Конституції України. Форми правової охорони конституції. Поняття та принципи громадянства України. Підстави і умови набуття громадянства України. Підстави і умови припинення громадянства України.

Поняття та структура конституційно-правового статусу людини і громадянина. Поняття та види виборів. Поняття та принципи виборчого права. Типи виборчих систем. Поняття, склад та структура Верховної Ради України. Функції і повноваження Верховної Ради України. Правовий статус народного депутата України. Поняття, склад, порядок формування Кабінету Міністрів України. Компетенція Кабінету Міністрів України. Припинення повноважень уряду. Конституційний статус Президента України. Підстави та порядок дострокового припинення повноважень Президента України. Конституційний Суд України: поняття, склад, порядок формування, компетенція. Поняття та система місцевого самоврядування. Теорії місцевого самоврядування.

2.3. Перелік питань з дисципліни «Адміністративне право»

Поняття та предмет правового регулювання адміністративного права. Джерела адміністративного права. Поняття, ознаки та структура норм адміністративного права. Поняття, ознаки та види адміністративних правовідносин. Громадяни України як суб'єкти адміністративного права. Колективні суб'єкти адміністративного права. Поняття, види та принципи державної служби. Класифікація державних службовців. Обмеження для державних службовців. Повноваження Президента України у сфері виконавчої влади. Адміністративно-правовий статус Кабінету Міністрів України. Переконавання та примус – методи державного управління. Особливості застосування вогнепальної зброї за законодавством України. Поняття та характеристика адміністративних стягнень. Об'єктивні елементи складу адміністративного правопорушення. Суб'єктивні елементи складу адміністративного правопорушення. Поняття, ознаки, принципи адміністративної відповідальності. Вік, з якого настає адміністративна відповідальність. Адміністративна відповідальність неповнолітніх. Характеристика обставин, що виключають адміністративну відповідальність. Особливості адміністративної відповідальності юридичних осіб. Характеристика обставин, що пом'якшують та обтяжують відповідальність. Адміністративно-правовий статус центральних органів виконавчої влади. Характеристика адміністративних договорів. Структура адміністративних правовідносин та підстави їх виникнення. Підстави, види та особливості відповідальності державних службовців. Підстави та особливості припинення державної служби.

2.4. Перелік питань з дисципліни «Фінансове право»

Фінансова діяльність держави. Фінансове право України: поняття, предмет і метод правового регулювання. Фінансові норми та правовідносини, їх поняття, зміст, особливості, класифікація. Бюджет і бюджетна система України. Склад та принципи побудови бюджетної системи. Поняття та зміст міжбюджетних відносин. Розпорядники бюджетних коштів: поняття, види, повноваження. Поняття і зміст бюджетного процесу. Стадії та загальні положення бюджетного процесу. Правове регулювання державних видатків. Зміст та порядок бюджетно-кошторисного фінансування. Система оподаткування в Україні. Види податків і зборів. Поняття податку, їх ознаки. Поняття та зміст основних елементів податку. Банківська система України: рівні та види банків, банківські групи. Організація державного страхування в Україні. Правові форми безготівкових розрахунків.

2.5. Перелік питань з дисципліни «Аграрне право»

Поняття аграрного права та його особливості як галузі права. Поняття і характеристика джерел аграрного права. Аграрні правовідносини. Суб'єкти аграрного права. Правове становище фермерського господарства. Правове становище сільськогосподарського кооперативу. Правове становище особистого селянського господарства. Правове становище сільськогосподарських корпоративних підприємств. Державне регулювання сільського господарства. Правове регулювання виробничо-господарської діяльності аграрних товаровиробників та забезпечення якості сільськогосподарської продукції. Правове регулювання фінансової діяльності сільськогосподарських підприємств. Договірні відносини сільськогосподарських підприємств. Правове регулювання використання природних ресурсів у сільському господарстві. Правове регулювання тваринництва. Правове регулювання рослинництва. Правове регулювання відносин з організації, дисципліни та оплати праці в сільськогосподарських підприємствах. Відповідальність за порушення аграрного законодавства. Правоздатність суб'єктів аграрного підприємництва у сфері зовнішньоекономічних зв'язків.

2.6. Перелік питань з дисципліни «Земельне право»

Поняття та предмет земельного права. Методи земельного права. Система земельного права. Принципи земельного права. Поняття та класифікація джерел земельного права. Право приватної власності на землю, його суб'єктивний, об'єктивний склад та зміст. Право державної власності на землю, його суб'єктивний, об'єктивний склад та зміст. Право комунальної власності на землю, його суб'єктивний, об'єктивний склад та зміст. Спільна власність на землю. Право землекористування як різновид права

природокористування. Поняття і характерні особливості права землекористування. Види і форми права землекористування. Поняття і правовий режим земель сільськогосподарського призначення. Поняття і правовий режим земель житлової та громадської забудови. Поняття і правовий режим земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення. Поняття і правовий режим земель оздоровчого призначення. Поняття і правовий режим земель рекреаційного призначення. Поняття і правовий режим земель історико-культурного призначення. Поняття і правовий режим земель лісгосподарського призначення. Поняття і правовий режим земель водного фонду. Поняття і правовий режим земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення. Правове регулювання земельної реформи в Україні. Гарантії прав на землю. Управління у галузі використання і охорони земель.

2.7. Перелік питань з дисципліни «Екологічне право»

Поняття екологічного права. Предмет, метод, об'єкти, суб'єкти, принципи, система екологічного права. Джерела екологічного права, їх особливості. Екологічні права громадян, гарантії їх реалізації та способи захисту. Екологічні обов'язки громадян. Поняття та особливості права власності на природні ресурси. Форми власності на природні ресурси. Право природокористування, його принципи та види. Правові засади екологічного управління. Функції управління в екологічній сфері (екологічний моніторинг, екологічна експертиза, екологічний контроль та ін.). Економіко-правовий механізм раціонального природокористування та охорони навколишнього природного середовища. Поняття та види юридичної відповідальності за екологічні правопорушення.

Правове регулювання використання та охорони окремих видів природних ресурсів (земель, надр, вод, рослинного світу, лісів, тваринного світу, атмосферного повітря). Поняття та склад екологічної мережі. Правова охорона територій та об'єктів природно-заповідного фонду. Правове забезпечення екологічної безпеки: поняття екологічної безпеки, екологічний ризик в системі правовідносин екологічної безпеки, види екологічної безпеки. Правове регулювання відносин за надзвичайних екологічних ситуацій.

2.8. Перелік питань з дисципліни «Цивільне право»

Поняття, предмет, метод, система, джерела та принципи цивільного права як галузі права. Поняття, елементи та зміст цивільних правовідносин. Поняття, ознаки та обсяг правосуб'єктності фізичних та юридичних осіб. Поняття та ознаки юридичної особи. Організаційно-правові форми юридичних осіб.

Поняття і види об'єктів цивільних прав. Поняття та ознаки особистих немайнових прав. Види особистих немайнових прав. Особисті немайнові права, що забезпечують природне існування фізичної особи. Особисті немайнові права, що забезпечують соціальне буття фізичної особи.

Поняття та ознаки правочинів. Види правочинів. Умови чинності правочину. Форма правочину. Види недійсних правочинів.

Поняття та підстави представництва. Правочини, які може вчиняти представник. Правові наслідки вчинення правочину представником. Представництво за законом. Комерційне представництво. Представництво за довіреністю.

Поняття та зміст права власності. Правомочності володіння, користування, розпорядження власником своїм майном. Право власності українського народу. Право приватної власності. Право державної власності. Право комунальної власності. Право власності на землю (земельну ділянку). Право власності на житло. Підстави набуття права власності. Підстави припинення права власності. Поняття і види права спільної власності. Поняття права спільної часткової власності. Поняття права спільної сумісної власності. Засади захисту права власності.

Поняття та підстави виникнення зобов'язання. Суб'єкти, об'єкти, зміст та види зобов'язань. Поняття та принципи виконання зобов'язань. Види забезпечення виконання зобов'язання. Загальні умови забезпечення виконання зобов'язання. Окремі види забезпечення виконання зобов'язання (неустойка (штраф, пеня), порука, гарантія та інші). Підстави припинення зобов'язання.

Поняття та значення цивільно-правової відповідальності. Форми і види цивільно-правової відповідальності. Підстави і умови цивільно-правової відповідальності. Відповідальність за невиконання чи неналежне виконання зобов'язань.

Поняття, значення та функції договору в цивільному праві. Види цивільно-правових договорів. Укладення, зміна і розірвання договору. Стадії укладення договору. Форма договору. Підстави для зміни або розірвання договору.

Поняття та елементи зобов'язань із заподіяння шкоди. Поняття деліктної відповідальності та її зміст. Особливості недоговорної відповідальності та її функції. Поняття шкоди. Протиправність поведінки заподіювача шкоди. Вина заподіювача шкоди. Загальні підстави відповідальності за завдану майнову шкоду. Підстави відповідальності за завдану моральну шкоду.

2.9. Перелік питань з дисципліни «Цивільне процесуальне право»

Цивільне судочинство (поняття, завдання і види цивільного судочинства). Стадії цивільного судочинства. Джерела цивільного процесуального права. Принципи цивільного процесуального права. Поняття цивільної юрисдикції та компетенція судів щодо розгляду цивільних справ. Підсудність цивільних справ.

Цивільні процесуальні правовідносини. Правове становище суду та його склад. Особи, які беруть участь у справі (поняття, склад, права і обов'язки). Сторони в цивільному процесі (поняття, склад, права і обов'язки). Поняття, підстави та види процесуальної співучасті. Процесуальне правонаступництво. Інші учасники цивільного процесу як суб'єкти цивільних процесуальних правовідносин.

Коло осіб, які можуть бути представниками в суді та їх повноваження.

Поняття і види судових витрат у цивільному процесі: судовий збір та інші витрати, пов'язані з розглядом справ.

Поняття та основні правила доказування в цивільному процесі. Поняття доказів та їх види в цивільному процесі.

Поняття, елементи та види позову. Порядок пред'явлення позову. Відкриття провадження у справі. Порядок судового розгляду справи.

Поняття і види судових рішень у цивільному процесі. Вимоги, що пред'являються до судових рішень. Законна сила судового рішення.

Правова характеристика наказного провадження.

Правова характеристика окремого провадження. Категорії справ, які розглядаються в порядку окремого провадження.

Загальна характеристика апеляційне провадження. Повноваження апеляційного суду.

Загальна характеристика касаційного провадження. Повноваження суду касаційної інстанції.

Загальна характеристика перегляду судових рішень Верховним Судом України. Підстави перегляду судових рішень Верховним Судом.

Загальна характеристика провадження у зв'язку з нововиявленими обставинами. Підстави перегляду у зв'язку з нововиявленими обставинами.

2.10. Перелік питань з дисципліни «Господарське право»

Поняття, ознаки, види господарської діяльності. Ознаки комерційної і некомерційної господарської діяльності. Обмеження у здійсненні підприємництва. Суб'єкти і форми здійснення некомерційної господарської діяльності. Поняття, ознаки, види господарських правовідносин. Методи господарського права.

Правові засади ліцензування деяких видів господарської діяльності. Державний нагляд (контроль) у сфері господарської діяльності.

Поняття, ознаки, види суб'єктів господарського права. Ознаки, види суб'єктів господарювання. Порядок створення і припинення діяльності суб'єктів господарювання. Види майна суб'єктів господарювання. Характеристика речових прав у сфері господарювання. Правовий режим державного майна. Правовий режим комунального майна.

Поняття, ознаки, види і категорії підприємств. Правовий статус державних і комунальних унітарних підприємств, приватних підприємств. Правовий статус підприємств з іноземними інвестиціями та іноземних підприємств. Правове становище фізичної особи–підприємця. Поняття, ознаки, види й організаційно-правові форми об'єднань підприємств. Особливості правового становища виробничих кооперативів.

Характерні риси, види господарських товариств. Правове становище господарських товариств та учасників господарських товариств.

Правовий статус антимонопольних органів. Система законодавства про захист економічної конкуренції. Основні види порушень антимонопольно-конкурентного законодавства, санкції за такі порушення, процедура розгляду відповідних справ.

Ознаки, види господарських зобов'язань. Ознаки, види господарських договорів. Зміст і форма господарського договору. Порядок укладання господарських договорів, підстави розірвання і визнання недійсними господарських договорів.

Поняття, види цін. Способи державного регулювання цін (тарифів), уповноважені органи ціноутворення. Контроль і відповідальність у сфері ціноутворення.

Ознаки, види (форми), підстави, принципи господарсько-правової відповідальності. Характеристика основних видів господарських санкцій. Ознаки банкрутства. Правовий статус учасників провадження у справі про банкрутство. Стадії провадження у справі про банкрутство. Судові процедури, що застосовуються до боржника у процедурі банкрутства.

2.11. Перелік питань з дисципліни «Господарське процесуальне право»

Система, склад господарських судів. Види і зміст принципів господарського процесу. Коло справ, підвідомчих господарським судам. Підсудність справ господарським судам. Наслідки порушення правил підвідомчості й підсудності.

Процесуальне становище учасників господарського процесу. Основні правила доказування: належність доказів, допустимість засобів доказування, обов'язок доказування, подання доказів, витребування доказів, дослідження доказів, оцінка доказів. Характеристика засобів доказування у господарському процесі.

Види судових витрат у господарському процесі. Судовий збір як вид судових витрат. Відстрочення та розстрочення сплати судового збору,

зменшення його розміру або звільнення від його оплати. Повернення судового збору. Розподіл судових витрат.

Поняття, елементи позову. Правила об'єднання позовних вимог. Зміст позовної заяви, документи, що додаються до позовної заяви. Порядок подання до господарського суду та прийняття позовної заяви судом. Наслідки недотримання порядку подання позовної заяви до суду. Підстави повернення, відмови у прийнятті позовної заяви.

Строк та порядок порушення провадження у справі. Порядок розгляду справи господарським судом. Фіксування господарського процесу. Ускладнення господарського процесу в стадії судового розгляду: відкладення розгляду справи, перерва в судовому засіданні; зупинення провадження у справі та його поновлення. Підстави і наслідки припинення провадження у справі, залишення позову без розгляду.

Вимоги, які пред'являються до рішення господарського суду, законна сила судового рішення та її наслідки. Ухвали господарського суду: поняття, види, законна сила.

Апеляційне провадження у господарському процесі. Касаційне провадження у господарському процесі. Підстави і порядок перегляду судових рішень Верховним Судом України. Перегляд рішень, ухвал, постанов господарського суду за нововиявленими обставинами

2.12. Перелік питань з дисципліни «Виконавче провадження»

Органи і посадові особи, які здійснюють примусове виконання рішень судів та інших органів в Україні. Система органів державної виконавчої служби. Вимоги, що пред'являються до державних виконавців. Правовий статус працівників державної виконавчої служби. Контроль за діяльністю державних виконавців. Виконавчі документи. Строки пред'явлення виконавчих документів до виконання. Суб'єкти виконавчого провадження. Прийняття виконавчого документа до виконання. Відмова у відкритті виконавчого провадження. Кошти виконавчого провадження. Особливості звернення стягнення на майно боржника. Особливості виконання рішень про виселення боржника та рішень про вселення стягувача. Відновлення виконавчого провадження.

2.13. Перелік питань з дисципліни «Нотаріат»

Законодавче регулювання нотаріальної діяльності в Україні. Юридична природа нотаріату в Україні. Нотаріальні правовідносини: поняття, ознаки, система, підстави виникнення. Система нотаріальних органів і посадових осіб, на які покладено обов'язок вчиняти нотаріальні дії в Україні. Нотаріус як суб'єкт вчинення нотаріальної діяльності: поняття, вимоги до посади, порядок допуску до професії. Територіальна компетенція нотаріальних

органів. Предметна компетенція нотаріальних органів. Особи, які беруть участь у нотаріальному провадженні: поняття і склад. Загальні правила вчинення нотаріальних дій. Загальні правила посвідчення правочинів. Місце вчинення нотаріального провадження. Строки вчинення нотаріального провадження. Підстави для відмови у вчиненні нотаріального провадження. Поняття нотаріального процесу, його зміст та стадії. Особливості нотаріального посвідчення сімейно-правових договорів. Особливості нотаріального посвідчення договорів щодо відчуження нерухомого майна. Процедура нотаріального посвідчення договорів в сфері спадкових відносин.

2.14. Перелік питань з дисципліни «Сімейне право»

Здійснення сімейних прав та виконання сімейних обов'язків. Захист сімейних прав та інтересів. Поняття та ознаки шлюбу. Умови та порядок реєстрації шлюбу. Недійсність шлюбу: поняття, підстави, наслідки. Поняття та види правового режиму майна подружжя. Право власності подружжя на майно. Спільна сумісна власність подружжя. Укладання та зміст шлюбного договору. Поняття та характеристика аліментних відносин. Поняття та підстави припинення шлюбу. Порядок та наслідки розірвання шлюбу. Визначення походження дитини. Оспорювання батьківства (материнства). Характеристика правовідносин, що виникають між батьками та дітьми. Форми влаштування дітей, позбавлених батьківського піклування.

2.15. Перелік питань з дисципліни «Право соціального забезпечення»

Поняття права соціального забезпечення. Предмет права соціального забезпечення. Методи правового регулювання права соціального забезпечення. Система права соціального забезпечення: поняття та характерні риси. Поняття функцій права соціального забезпечення та їх роль, значення, завдання. Принципи права соціального забезпечення. Місце права соціального забезпечення в системі права України. Право соціального забезпечення як наука. Система науки права соціального забезпечення. Поняття права соціального забезпечення як навчальної дисципліни.

Поняття трудового (страхового) стажу, види та їх характеристика.

Поняття пенсії за віком, види, умови призначення. Поняття та умови призначення пенсії по інвалідності у солідарній системі. Поняття пенсії у зв'язку з втратою годувальника. Поняття непрацездатності членів сім'ї, поняття утримання. Коло членів сім'ї, які користуються правом на пенсію у зв'язку з втратою годувальника. Пенсії у зв'язку з втратою годувальника внаслідок нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання. Порядок прийому, оформлення і розгляду документів про призначення пенсій. Строки розгляду документів при призначенні пенсій. Строки призначення пенсій. Правила оформлення пенсійних справ. Пенсійне посвідчення, його форма, зміст.

Строки перерахунку призначеної пенсії, переведення з одного виду пенсії на інший.

2.16. Перелік питань з дисципліни «Трудове право»

Поняття трудового права. Предмет трудового права як галузі права. Метод трудового права. Особливості джерел трудового права. Поняття трудових правовідносин і їх розмежування від деяких подібних до них цивільних, адміністративних та інших правовідносин. Поняття трудового договору як підстави виникнення трудових правовідносин. Зміст трудового договору. Строк і форма трудового договору. Порядок укладення трудового договору. Гарантії при прийнятті на роботу. Випробування при прийнятті на роботу. Відсторонення від роботи і його відмінність від припинення трудового договору. Поняття робочого часу і його нормальна тривалість. Скорочена тривалість робочого часу. Неповний робочий час. Поняття часу відпочинку та його види. Перерви у роботі для відпочинку і харчування. Гарантії і компенсації для працівників, які залучаються до виконання державних або громадських обов'язків. Майнова відповідальність роботодавця перед працівником. Відшкодування моральної шкоди, заподіяної працівнику. Майнова відповідальність працівника за шкоду, заподіяну роботодавцю. Підстава майнової відповідальності. Обставини, що виключають майнову відповідальність працівника. Межі майнової відповідальності. Повна індивідуальна і колективна (бригадна) майнова відповідальність. Визначення розміру заподіяної шкоди. Обов'язок роботодавця встановлювати розмір заподіяної йому шкоди і причину її виникнення.

2.17. Перелік питань з дисципліни «Кримінальне право»

Поняття кримінального права. Поняття, структура та тлумачення закону про кримінальну відповідальність. Поняття та ознаки злочину. Класифікація злочинів та її значення. Кримінальна відповідальність та її підстави. Склад злочину та його види. Стадії вчинення умисного злочину. Співучасть у злочині. Сукупність, повторність та рецидив злочинів. Обставини, що виключають злочинність діяння. Звільнення від кримінальної відповідальності. Поняття та цілі покарання. Система та види покарань. Призначення покарання. Звільнення від покарання та його відбування. Судимість. Злочини проти основ національної безпеки України. Злочини проти життя та здоров'я особи. Злочини проти волі, честі та гідності особи. Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи. Злочини проти власності. Злочини проти громадської безпеки. Злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту. Злочини проти громадського порядку та моральності. Злочини у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації. Злочини проти

правосуддя. Злочини проти встановленого порядку несення військової служби (військові злочини).

2.18. Перелік питань з дисципліни «Кримінальне процесуальне право»

Поняття, завдання і система курсу кримінального процесу. Кримінально-процесуальне законодавство. Принципи кримінального процесу. Суб'єкти кримінально-процесуальної діяльності. Процесуальні строки та судові витрати. Докази і доказування у кримінальному процесу. Заходи забезпечення кримінального провадження. Запобіжні заходи. Загальні положення досудового розслідування. Слідчі (розшукові) дії. Негласні слідчі (розшукові) дії. Повідомлення про підозру. Закінчення і зупинення досудового розслідування. Підсудність кримінальних справ. Підготовче провадження. Загальні положення судового розгляду. Судовий розгляд кримінальної справи. Особливі порядки провадження в суді першої інстанції. Постановлення та проголошення судового рішення. Провадження в суді апеляційної інстанції. Провадження в суді касаційної інстанції. Виконання судових рішень. Провадження за нововиявленими обставинами. Провадження у Верховному суді України. Особливі порядки кримінального провадження.

2.19. Перелік питань з дисципліни „Адвокатура”

Правове становище адвокатури та адвокатська діяльність. Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність». Організаційні форми діяльності адвоката. Види адвокатської діяльності. Завдання адвокатури відповідно до Конституції України. Адвокатська таємниця та гарантії адвокатської діяльності. Оплата праці адвоката та помічника адвоката. Адвокатський запит. Дисциплінарна відповідальність адвоката. Припинення адвокатської діяльності. Правила адвокатської етики. Підстави та порядок надання правової допомоги адвокатом у кримінальному провадженні. Підстави та порядок надання адвокатом правової допомоги у цивільній справі.

2.20. Перелік питань з дисципліни «Криміналістика»

Предмет та система криміналістики. Криміналістичне прогнозування і його роль у реалізації криміналістикою своїх службових функцій. Поняття і структура криміналістичної техніки. Технічні засоби та прийоми виявлення, фіксації, вилучення і дослідження слідів злочинів. Поняття і наукові засади криміналістичної ідентифікації, її значення в слідчій, експертній і судовій діяльності. Судова фотографія: види, методи і прийоми. Особливості застосування відеозапису, види, способи і засоби її здійснення при проведенні слідчих дій. Предмет, система і завдання трасології. Наукові засади трасології. Трасологічна експертиза слідів злочину, підготовка

матеріалів для її проведення. Механізм утворення слідів та їх класифікація. Види та характеристика слідів людини. Судово-балістична експертиза: питання, які вирішує, підготовка матеріалів для її проведення. Поняття, види та наукові засади криміналістичного дослідження документів.

III. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ АБІТУРІЄНТІВ

Вступники, які отримали диплом бакалавра, мають можливість вступити на відповідну спеціальність для здобуття освітнього ступеня спеціаліста.

Конкурсний відбір проводиться згідно конкурсного бала, який обчислюється шляхом додавання результату фахового випробування і середнього бала документа (додатка до документа) про базову вищу освіту.

Фахове випробування оцінюється за 100-бальною шкалою. Переведення в 5-бальну систему проводиться шляхом ділення отриманої оцінки на 20. Особи, які отримали на фаховому вступному випробуванні менше 60 балів (3 - за п'ятибальною шкалою), не допускаються до участі в конкурсі на місця держзамовлення.

Середній бал диплому бакалавра обраховується за оцінками у 5-бальній системі, з округленням результату обрахунку до сотих частин бала. Конкурсний бал обчислюється згідно з порядком, визначеним правилами прийому, та вноситься до Єдиної бази.

Форма проведення фахового випробування і критерії оцінювання визначаються відповідною випусковою кафедрою і вказуються в програмі фахового випробування, яка оприлюднюється приймальною комісією на своїх стендах та веб-сайті університету.

IV СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ЗА ДИСЦИПЛІНАМИ

Список літератури з теорії держави і права

1. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії ВРУ 28 червня 1996 р. – Юрінком Інтер, 1996. – ст. 94.
2. Алексеев С.С. "Право" (опыт комплексного исследования, "Статут", Москва, 1999.
3. Ведерніков Ю.А., Папірна А.В. Теорія держави і права: Навч. посіб. – К.: Знання, 2008. – 333 с. – (Вища освіта XXI століття).
4. Вовк Ю. Ідея федералізму в Україні у контексті посилення впливу регіонів //Право України. – 2004. - №10.
5. Загальна теорія держави і права: [Підручник для студентів юридичних вищих навчальних закладів]/М.В.Цвік, О.В.Петришин, Л.В.Авраменко та ін.; За ред.. д-ра юрид.наук, проф., акад.. АПрН України М.В.Цвіка, д-ра юрид.наук, проф., акад.. АПрН України О.В.Петришина. – Харків: Право, 2009. – 584 с.
6. Кашанина Т.В. "Происхождение государства и права", Москва, Юрист, 1999.
7. Лазарев В.В., Липень С.В. Теория государства и права,"Спарк" Москва, 1998.
8. Лазарев В.В. Общая теория государства и права, Москва, Юрист, 1999.
9. Лившиц Р.З. Теория права, "БЕК", Москва, 1994.
10. Марченко М.Н. Теория государства и права, Москва, «Проспект», 2002
11. Общая теория государства и права, Академический курс в 2-х томах, под ред. Марченко М.Н., Москва, "Зерцало", 1998.
12. Скакун О.Ф. Теорія держави і права: Підручник. – К.: Алеута; КНТ; ЦУЛ, 2009, 520 с.
13. Теорія держави і права. Академічний курс. Київ, Юрінком Інтер, 2006.
14. Теория государства и права под редакцией Корельского В.М. и Перевалова В.Д. ИНФРА * М - Норма, Москва, 1997.

Список літератури з конституційного права

1. Конституція України: прийнята Верховною Радою України 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – №30. – Ст. 141.
2. Кравченко В.В. Конституційне право України: Навчальний посібник. – Вид. 4-те, виправл. Та доповн. – К.: Атіка, 2006. – 568 с.
3. Орленко В.І. Конституційне право України: посібник для підготовки до іспитів / В.І. Орленко, В.В. Орленко. – 4-е вид., стереотип. – К.: ПАЛИВОДА А.В., 2010. – 152 с.
4. Погорілко В.Ф., Федоренко В.Л. Конституційне право України: Підручник / за заг. ред. В.Л. Федоренка. – 2-ге вид., переробл. і доопр. – К.: Алетра; КНТ; Центр учб. л-ри, 2010. – 432 с.
5. Совгіря О.В., Шукліна Н.Г. Конституційне право України: Навчальний посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 632 с.
6. Чушенко В.І., Заяць І.Я. Конституційне право України: Підручник. – К.: Видавничий Дім “Ін Юре”, 2007. – 488 с.
7. Шляхтун П.П. Конституційне право України: Підручник. – К.: “Освіта України”, 2010. – 592 с.

Список літератури з адміністративного права

1. Адміністративне право України. Академічний курс: Підруч.: У двох томах: том 1. загальна частина / Ред.колегія: В.Б. Авер'янов (голова). – К.: Видавництво „Юридична думка”, 2004.
2. Адміністративне право: Навчальний посібник / О.І. Остапенко, З.Р. Кісіль, М.В. Ковалів, Р.В. Кісіль. – К.: Всеукраїнська асоціація видавців „Правова єдність”, 2008.
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Науково-практичний коментар / Р.А. Калюжний, А.Т. Комзюк, О.О. Погрібний та ін.; - К.: Всеукраїнська асоціація видавців „Правова єдність”, 2008. – 781 с.
4. Коломоєць Т. Щодо ефективності адміністративних штрафів // Право України. - 2001. - № 2. - С. 84.
5. Кравченко І. Загальна характеристика складів адміністративних правопорушень, що посягають на право інтелектуальної власності Підприємництво, господарство і право, 2008, № 11. – С. 66-70.
6. Стеценко С.Г. Адміністративне право України : Навчальний посібник. – К.: Атіка, 2008.
7. Черноног Є.С. Державна служба: історія, теорія і практика: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2008. – С. 237-271; С. 339-360.
8. Шестак Л. Адміністративне право: Навчальний посібник. Чернігів, Чернігівський державний інститут права, соціальних технологій та праці, 2011.
9. Шкарупа К. Особливості відповідальності у виконавчому провадженні // Підприємництво, господарство і право, 2009, № 8. – С. 63-65.

Список літератури з фінансового права

1. Конституція України - Закон України від 28.06.96р. //Відомості ВР України (ВВР) -1996. -№30. -с.141.
2. Бюджетний кодекс України від 8.07.2010р. // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2010, № 50-51, ст.572.
3. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. // Офіційний вісник України. - 2010. -№ 92. – Ст. 3248.
4. Закон України „Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” від 9 липня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. — 2003. — № 47—48. — Ст. 373.
5. Закон України „Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві чи професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності” від 23 вересня 1999 року // Відомості Верховної Ради (ВВР), 1999, N 46-47, ст.403
6. Закон України «Про Національний банк України» від 20.05.1999 р. // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, N 29, ст.238.
7. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 7.12.2000 р. // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, N 5-6, ст.30.

Список літератури з аграрного права

1. Про фермерське господарство: Закон України від 19.06.2003 р. //Голос України. – 2003. – 29 липня.
2. Про особисте селянське господарство: Закон України від 15.05.2003 р. //Відомості Верховності Ради України. – 2003. – №29. - Ст. 232
3. Аграрне право і аграрне законодавство: Підруч. /За ред. В.М. Гайворонського, В.П. Жушмана. - Х.: Право, 2003.
4. Аграрне право України: Підруч. /За ред. В.М. Гайворонського, В.П. Жушмана. - Х.: Право, 2003.
5. Аграрне право України: Підручник //За ред академіка В.З. Янчука. -К.: Юрінком Інтер, 2000.
6. Аграрне право України: Підручник //За ред. О.О.Погрібного. – К.: Юрінком Інтер, 2009.
7. Науково-практичний коментар до Закону України «Про особисте селянське господарства» / За ред. В.В.Носіка. – К.: Кондор, 2004.
8. Проблеми права власності га господарювання у сільському господарстві: Моногр. /За ред.. В.І. Семчика. – К.: ІДП НАН України, 2001.
9. Уркевич В.Ю. Проблеми теорії аграрних правовідносин. – Х.: Харків юрид., 2007.
10. Фермерське господарство: правові засади створення, функціонування та припинення: Навч.-практ. посіб. /За заг. ред. М.В. Шульги. - Х: ТОВ "Одіссей", 2004. - 464 с.

Список літератури з земельного права

1. Конституція України від 28.06.1996 р. // Відом. Верхов. Ради України. - 1996. - № 30. - Ст. 141.
2. Про оренду землі: Закон України від 6.10.1998 р. в редакції від 5.11. 2003 р. № 1211 -IV// Офіц. вісн. України. - 2003.-№ 44.-Ст. 2288.
3. Про оцінку земель: Закон України від 11.12.2003 р. (з наступними змінами та доповненнями) за № 1378-IV // Відом. Верхов. Ради. - 2004. - № 15. - Ст. 229.
4. Про меліорацію земель: Закон України від 14.01.2000 р. (з наступними змінами та доповненнями) за № 1389-XIV // Офіц. вісн. України. -2000.- № 6. - Ст. 2000.
5. Про охорону земель: Закон України від 19.06.2003 р. (з наступними змінами та доповненнями) за № 962-IV // Офіц. вісн. України. -2003.-№ 29. - Ст. 1431.
6. Про землеустрій: Закон України від 22.05.2003 р. за № 858-IV // Офіц. вісн. України . - 2003. - № 25. - Ст. 1178.
7. Земельне право України: Підручник / М.В.Шульга, Г.В.Анісімова, Н.О.Багай, А.П.Гетьман та ін.; за ред. М.В.Шульги. - К.: Юрінком Інтер, 2004. - 368 с
8. Земельний кодекс України: Коментар / за ред. А.П.Гетьмана, М.В.Шульги. -4-е вид. - Х.: ТОВ «Одіссей», 2008 . - 624 с
9. Земельне право України: Підручник / За ред. О.О.Погрібного та І.І.Каракаша. - Вид. 2, перероб. і доп. - К.: Істина, 2009. - 600 с.
10. Мірошниченко А.М., Марусенко Р.І. Науково-практичний коментар Земельного кодексу України. - К.: Правова єдність, 2009. - 496 с
11. Носік В.В. Право власності на землю Українського народу: Монографія. - Юрінком Інтер, 2006. - 544 с.

Список літератури з екологічного права

1. Екологічне право України: Академічний курс: Підручник. – 2-ге видання /За заг. ред. Ю.С.Шемшученка. – К.: ТОВ “Видавництво “Юридична думка”, 2008. – 720 с.
2. Екологічне право України: Підручник для студентів юрид. вищ. навч. закладів /За ред. А.П.Гетьмана та М.В.Шульги. – Х.: Право, 2009.
3. Екологічне право України: Навчальний посібник. 2-ге видання: доповн. і переробл./ Л.О.Бондар, В.В.Курзова – Вид-во “Бурун Книга”. 2008. – 368 с.
4. Кобецька Н.Р. Екологічне право України. Навчальний посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2007. – 352с.
5. Комарницький В.М., Шевченко В.І., Єлькін С.В. Екологічне право: Навч. посібник. - 3-е вид. - К.: Центр навчальної літератури, 2006. - 224 с.

Список літератури з цивільного права

1. Конституція України - Закон України від 28.06.96р. //Відомості ВР України (ВВР) -1996. -№30. -с.141.
2. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // Голос України. – 2003. - № 45 - 48.
3. Заїка Ю.О. Українське цивільне право: Навчальний посібник. – К.: Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2008.
4. Зейкан Я.П. Захист у господарській справі: Науково-практичний коментар. – К.: КНТ, 2010. – 536 с.
5. Науково-практичний коментар до Закону України „Про акціонерні товариства” // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. – 2009. - № 9.
6. Науково-практичний коментар до цивільного законодавства України: У 2 т. – Т.1. / Відп. ред. В.Г. Ротань. – 2-ге вид. – Х.: Фактор, 2010. – 800с. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – Т.2 – 1088 с.
7. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: У 2 т. / За ред. О.В. Дзери (кер.авт.кол.), Н.С. Кузнецової, В.В. Луця. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – Т.1. – 832с.
8. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: У 2 т. / За ред. О.В. Дзери (кер.авт.кол.), Н.С. Кузнецової, В.В. Луця. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – Т.2 – 1088 с.
9. Ромовська З. Українське цивільне право: Загальна частина. Академічний курс. Підручник. – К.: Атіка, 2005. – 560 с.
10. Харитонов Є.О., Харитонova О.І., Старцев О.В. Цивільне право України: Підручник. – К.: Істина, 2009.
11. Цивільне право України: Підручник: У 2 т.; За заг. ред. В.Л. Яроцького – К.: Юрінком Інтер, 2004.
12. Цивільний кодекс України: Науково-практичний коментар / За заг. ред. Є.О. Харитонova, О.І. Заритонovoї, Н.Ю. Голубевої. – К.: Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2008. – 740 с. (кер.авт.кол.), Н.С. Кузнецової, В.В. Луця. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – Т.2 – 1088 с.

Список літератури з цивільного процесуального права

1. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 р. //Відомості Верховної Ради України. – 2004. - № 40 -41, № 42. - Ст. 492.
2. Закон України «Про судоустрій і статус суддів» від 7 липня 2010 р. //Урядовий кур'єр. – 2010. - № 148. – 12 серпня.
3. Закон України «Про виконавче провадження» від 21.04.1999 р. //Відомості Верховної Ради України. - 1999. - № 24. - Ст. 207. зі змінами.

4. Закон України «Про третейські суди» від 11.05.2004 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2004.- № 35.- ст.412 з наступними змінами.
5. Закон України «Про безоплатну правову допомогу» від 02.06. 2011 р. №3460-VI. // Відомості Верховної Ради України. - 2011.- № 51.- ст.577 зі змінами.
6. Закон України «Про засади державної мовної політики» від 28.11.2012 р. № 5029-VI. //Офіційний вісник України від 20.08.2012 р.- 2012 р.- № 61.-стор. 9. ст. 2471.
7. Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» від 05.07.2012 р. № 5076-VI. // Відомості Верховної Ради. – 2013.- № 27. ст.282.
6. Закон України «Про судовий збір» від 8 липня 2011 р. // Голос України. - 2011. – 3 серпня.
8. Забарський В.В., Богатир В.В., Стоянова Т.А. та ін. Науково-практичний коментар до «Цивільного процесуального кодексу України». / За заг. ред.Богатиря В.В. – К.: «Видавничий дім «Професіонал», 2013.- 784с.
9. Кравчук В.М., Угриновська О.І. Науково-практичний коментар до Цивільного процесуального кодексу України.- 2 –ге вид., перероб. і доп. - Х.: Фактор, 2010. – 800 с.
- 10.Цивільний процесуальний кодекс: науково-практичний аналіз- К.: ВД «Дакор», 2013.- 600с.
- 11.Цивільне процесуальне право України: Підручник / Бичкова С. С., Бірюков І. А., Бобрик В. І. та ін.; За заг. ред. С. С. Бичкової. – К.: Атіка, 2009. – 760 с.
- 12.Цивільний процес України: академічний курс: [підручник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.];[за ред. С. Я. Фурси]. – К. : Видавець Фурса С. Я. : КНТ, 2009. - 848 с.
7. Цивільний процесуальний кодекс України: Науково-практичний коментар: У 2 т. / За заг. ред. С. Я. Фурси. – К.: Видавець Фурса С.Я.: КНТ, 2007.– Т.1.- 916 с.
- 13.Цивільний процесуальний кодекс України: Науково-практичний коментар: / С. С. Бичкова , Ю. В. Білоусов, В. І. Бірюков та ін.; За заг. ред. С. С. Бичкової. – К.: Атіка, 2008. – 840 с.

Список літератури з господарського права

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996.- № 30. - Ст. 141.
2. Закон України „Про ціни і ціноутворення” від 3 грудня 1990 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1990. - № 52. – Ст. 650.
3. Закон України “Про господарські товариства” від 19 вересня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. - № 49. – Ст. 682.

4. Закон України «Про режим іноземного інвестування» від 19 березня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. - № 19. – Ст. 80.
5. Закон України «Про захист від недобросовісної конкуренції» від 7 червня 1996 р. //
6. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. // Голос України. – 2003. - № 49 - 50.
7. Беяневич О.А. Господарське договірне право України (теоретичні аспекти). - К.: Юрінком Інтер, 2006. - 592 с.
8. Господарське право: Підручник / За ред. О.П. Подцерковного. – Х.: Одісей, 2010. – 640с.
9. Господарське право України: Навчальний посібник / За заг. ред. проф. Н.О. Саніахметової. – Х.: „Одісей”, 2005. – 608 с.
10. Господарський кодекс України: Науково-практичний коментар / О.І. Харитонова, Є.О. Харитонов, В.М. Коссака та ін.; За ред. О.І. Харитонової. – Х.: „Одісей”, 2006. – 832 с.
11. Мілаш В.С. Господарське право: Курс лекцій: У 2 ч. – Ч. 1. - Х.: Право, 2008. – 496 с.
12. Щербина В.С. Господарське право: підручник / В.С. Щербина. – 4-те вид., перероб. і допов. – К.: Юрінком Інтер, 2009. – 640 с.

Список літератури з господарського процесуального права

1. Закон України “Про господарські товариства” від 19 вересня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. - № 49. – Ст. 682.
2. Закон України «Про судовий збір» від 8 липня 2011 р. // Голос України. – 2011. – 3 серпня.
3. Балюк І.А. Господарське процесуальне право: Навч.-метод. посібник. - К.: КНЕУ, 2002. - 248 с.
4. Беяневич В.Е. Господарський процесуальний кодекс України: із змінами і доповненнями станом на 1 серпня 2007 р.: наук.-практ. комент. / за заг. ред. В.Е. Беяневич. - [2-е вид.]. - К.: Юстиніан, 2008. - 872 с.
5. Господарське процесуальне право України: Підручник / За ред. О.І. Харитонової. – К.: Істина, 2008. – 360 с.
6. Науково-практичний коментар Господарського процесуального кодексу України. – Вид. 2-ге, перероб. та доп. / За ред. О.І. Харитонової. – К.: Істина, 2010. – 344 с.
7. Теліпка В.Е. Науково-практичний коментар Господарського процесуального кодексу України. Станом на 1 грудня 2010 р. / За ред. Притики Ю.Д. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 608 с.

Список літератури з виконавчого провадження

1. Конституція України - Закон України від 28.06.96р. //Відомості ВР України (ВВР) -1996. -№30. -с.141.

2. Закон України „Про виконавче провадження” від 21 квітня 1999 р. (в редакції Закону від 4 листопада 2010 р.) // Урядовий кур’єр. - 2010. - №239. – 21 грудня.
3. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: У 2 т. / За ред. О.В. Дзери (кер.авт.кол.), Н.С. Кузнецової, В.В. Луця. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – Т.1. – 832с.
4. Харитонов Є.О., Харитонova О.І., Старцев О.В. Цивільне право України: Підручник. – К.: Істина, 2009.

Список літератури з нотаріату

1. Конституція України - Закон України від 28.06.96р. //Відомості ВР України (ВВР) -1996. -№30. -с.141.
2. Закон України «Про нотаріат» від 2 вересня 1993 р. № 3425-ХІІ // Вісник Верховної ради України. – 1993. - № 39. – с. 383.
3. «Про затвердження Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України» Затв. Наказом Міністерства юстиції України від 22.02.2012 № 296.
4. Андрущенко Т. С. «Особливості укладення та нотаріального посвідчення аліментного договору між фактичним подружжям» // Науковий вісник Ужгородського національного університету, 2013. – № 20. – С. 145 – 148.
5. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: У 2 т. / За ред. О.В. Дзери (кер.авт.кол.), Н.С. Кузнецової, В.В. Луця. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – Т.2 – 1088 с.
6. Теорія нотаріального процесу: Науково-практичний посібник / За заг. ред. С. Я. Фурси. – К.: Алерта; Центр учбової літератури, 2012. – 920 с.
7. Цивільне право України: Підручник: У 2 т.; За заг. ред. В.Л. Яроцького – К.: Юрінком Інтер, 2004.
8. Цивільний кодекс України: Науково-практичний коментар / За заг. ред. Є.О. Харитонova, О.І. Заритонova, Н.Ю. Голубевої. – К.: Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2008. – 740 с. (кер.авт.кол.), Н.С. Кузнецової, В.В. Луця. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – Т.2 – 1088 с.
9. Цивільний кодекс України: Науково-практичний коментар: У 2 ч. (За заг. ред. Я.М. Шевченко. – К.: Концерн. Видавничий Дім «Ін Юре», 2004. – Ч.1 – 692 с.
10. Фурса С.Я., Фурса Є.І., Нотаріат в Україні. Теорія і практика: Навч. посіб. для студентів. вищ навч. закладів. – К.: А.С. К., 2001.
11. Фурса С.Я. Нотаріальний процес: теоретичні основи. – К., 2002
12. Фурса С. Я. Правові ознаки властиві законодавству про нотаріат // Право України. 2000. - № 4. – С. 94-96.

Список літератури з сімейного права

1. Дякович М.М. Сімейне право: навч. пос. [для студ. вищ. навч. закл.] / [М.М. Дякович]. - К.: Правова єдність, 2009. - 512с.
2. Дякович М. Сімейне право України. Навчальний посібник. - Алерта; ЦУЛ. - 2012. - 552с.
3. Мироненко В.П. Сімейне право України: підручник [для студ. вищ. навч. закл.] / В.П. Мироненко, С.А. Пилипенко; [за заг. ред. В.П. Мироненко]. - К.: Правова єдність, 2008. - 477с.
4. Науково-практичний коментар Сімейного кодексу України / Булеца С.Б., Іванов Ю.Ф., Волківська Т.Ф. та ін. - К.: Видавничий дім "Професіонал", 2011. - 428с.
5. Науково-практичний коментар до сімейного кодексу України / За ред. Є.О. Харитонова. - Х.: ТОВ "Одіссей". - 2006. - 552с.
6. Науково-практичний коментар Сімейного кодексу України / За ред. Ю.С. Червоного. - К. - Істина, 2003. - 464с.

Список літератури з права соціального забезпечення

1. Конституція України - Закон України від 28.06.96р. //Відомості ВР України (ВВР) -1996. -№30. -с.141.
2. Закон України „Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” від 9 липня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. — 2003. — № 47—48. — Ст. 373.
3. Закон України „Про державні соціальні стандарти та соціальні гарантії” від 5 жовтня 2000 року
4. Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування, затверджені Верховною Радою України, 14.01.1998 р. // Відомості Верховної Ради України.— 1998.— № 23.
5. Закон України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” від 28 лютого 1991 року // Відомості Верховної ради України. – 1991 р. - №16. – ст. 200. – (в ред. Закону №2001 – 12 від 19.12.91 р. // ВВР. – 1992. - №13. – ст. 178, з наступними змінами).
6. Закон України „Про державну допомогу сім’ям з дітьми” від 22.03.2001 р. // Урядовий кур’єр. – 2001. - №69. – с.5
7. Закон України „Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім’ям” від 1 червня 2000 року №1768-III // Праця і зарплата. - 2000. - №25 (липень), с.2-3.
8. Бурак В.Я., Синчук С.М. Право соціального забезпечення України: Курс лекцій для студентів. Вид. 2-е. – Львів: ЛНУ, 2003. – С. 10 – 12
9. ЗахаровМ.Л. Тучкова Э.Г. Право социального обеспечения России: Учебник. – 3-е изд., перераб. И доп. – М.: Волтерс, 2004. – 608с.

10. Зелена О. Поняття юридичної відповідальності: окремі проблеми // Право України. – 2002. – № 11. – С. 109 – 111.
11. Мачульская Е.Е. Право социального обеспечения: Учебное пособие для вузов. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Книжный мир, 1999. – с.199
12. Сташків Б. Соціальному обслуговуванню – законодавче закріплення // Право України. – 1997. - №10. – С.31
13. Сташків Б.І. Право соціального обслуговування: Навчальний посібник. К.: Знання, 2007. – С. 23.
14. Сташків Б.І. Теорія права соціального забезпечення: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2005. – 405с.

Список літератури з трудового права

1. Конституція України - Закон України від 28.06.96р. //Відомості ВР України (ВВР) -1996. -№30. -с.141.
2. Закон України „Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” від 9 липня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. — 2003. — № 47—48. — Ст. 373.
3. Бойко М.Д. Трудове право України. Навчальний посібник. Курс лекцій. К.: “Олан”. – 2002. – 318 с.
4. Болотіна Н.Б. Трудове право України: Підручник. – К.: Вікар, 2003. – 725 с.
5. Науково-практичний коментар до законодавства України про працю / Б.С. Сличинський, І.В. Зуб, В.Г. Ротань. – 4-те вид., допов. та перероб. – К.: Видавництво А.С.К., 2003. – 1024 с.
6. Прокопенко В.І. Трудове право України: Підручник. Видання третє перероблене доповн.- Х.: Консум.- 2002. – 528 с.

Список літератури з кримінального права

1. Грищук В.К. Кримінальне право України: Загальна частина: Навч. посіб. для студентів юрид. фак. вищ. навч. закл. – К.: Видав. Дім. „Ін Юре”, 2006. –528с.
2. Кримінальний кодекс України: Особлива частина: Науково-практичний коментар / За ред. М. І. Бажанова, В. В. Сташиса, В. Я. Тація. — Київ—Харків: Юрінком Інтер-Право, 2003. — 516 с.
3. Кримінальне право України. Особлива частина: Підручник. (Ю. В. Александров, В. І. Антипов, М.В. Володько та ін.) Вид. 3-тє, переробл. та допов./ За заг. ред. М. І. Мельника, В.А. Клименка.- К.: Юридична думка, 2005.- 352 с.
4. Навроцький В.О. Основи кримінально-правової кваліфікації. Навчальний посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2006. –704с.
5. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України. 4-е видання / За редакцією В.Ф. Бойко та інших. - Київ. “А.С.К.” 2004. -

529 с.

6. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / НЗ4 За ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка - 7-ме вид., переробл. та допов - К.: Юридична думка, 2010 - 1288 с.

Список літератури з кримінального процесуального права

1. Конституція України - Закон України від 28.06.96р. //Відомості ВР України (ВВР) -1996. -№30. -с.141.
2. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13 квіт. 2012 р. // Голос України. — 2012. — 19 травня (№ 90-91).
3. Про попереднє ув'язнення : Закон України від 30 черв. 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1993. — № 35. — Ст. 360.
4. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод // Офіційний вісник України. — 1998. — № 13. — Ст. 270.
5. Рішення у справі щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень статті 263 Кодексу України про адміністративні правопорушення та пункту 5 частини першої статті 11 Закону України “Про міліцію” (справа про строки адміністративного затримання) [Електронний ресурс] : рішення Конституційного Суду України від 11 жовт. 2011 р. — Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v010p710-11>
6. Грошевой Ю. М. Досудове розслідування кримінальних справ : [навч.-практ. посіб.] / Ю. М. Грошевой, В. В. Вапнярчук, О. В. Капліна, О. Г. Шило ; за заг. ред. Ю. М. Грошевого. — Х. : Фінн, 2012. — С. 130-187.
7. Смоков С. М. Гарантії застосування заходів кримінально-процесуального примусу у кримінальному судочинстві України : [монографія] / С. М. Смоков, К. Г. Горелкіна. — Одеса : Астропринт, 2012. — 152 с.
8. Тищенко О. І. Запобіжний захід у вигляді взяття під варту: проблеми обрання та оскарження в досудовому провадженні по кримінальній справі : [монографія] / Тищенко О. І. — Х. : Фінн, 2011. — 176 с.

Список літератури з адвокатури

1. Конституція України - Закон України від 28.06.96р. //Відомості ВР України (ВВР) -1996. -№30. -с.141.
2. Закон України «Про адвокатуру і адвокатську діяльність» від 05.07.2012 р. [Електронний ресурс] : zakon.rada.gov.ua/go/5076-17
3. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13 квіт. 2012 р. // Голос України. — 2012. — 19 травня (№ 90-91).
4. Гловацький І.Ю. Діяльність адвоката-захисника у кримінальному процесі. Навч. посібник. – К.: Атіка, 2003. – 352 с.

5. Святоцький О.Д., Михеєнко М.М. Адвокатура в Україні. – К.: “Ін Юре”, 1997. – 224 с.

Список літератури з криміналістики

1. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13 квіт. 2012 р. // Голос України. — 2012. — 19 травня (№ 90-91).
2. Криміналістика / Под ред. Белкина Р.С. - М. 1986. - 544 с.
3. Криміналістика. / Под ред. И.Р.Пантелеева, Н.Н.Селиванова, - М., ЮЛ, 1988.
4. Криміналістика. / Под ред. Н.П.Яблокова, В.Я.Колдина, - М. МГУ, 1990.